

Lenkija-bankrotas

Vengrai puola austrus

Pavojus Italijos ir Serbijos karo

Lenkija—visiškas bankrotas.

Lenkų laikraštis prisipažįsta, kad Lenkija savomis įjėgomis jau nebegalės atsistoti ant kojų.

BERLINAS, spalio 9. — Pasak žinių iš Varšuvos, Lenkija priėjus galutinai liepto krašto — atsidurus ant bankroto krašto. Vienas Varšuvos laikraščių atvirai rašo, kad Lenkijai jau nebėra kelio išsigelbėti iš katastrofos. Lenkija turinti šimtą ir septyniasdešimt aštuonis milijonus (178,000,000,000) markių deicito, o šaltinių nebėra nė jokių, iš kurių ji galėtų pasisemti tam neapsakomai dideliui deficitui padengti. Laikraštis sako:

Mes dabar jau tikrai žinome — nėra ko slėptis — kad patys savomis įjėgomis ant kojų nebeatstosime. Kitokio kelio išeiti mums nebėra, kaip tik visą savo krašto administraciją pavesti į Anglijos, Francijos ir Amerikos atstovų rankas.

Vengrai apšaudė Austrijos miestus

Austral bijosi monarchistų sukilimo. Socialdemokratams per perspėja monarchistus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 11, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

VIENNA, sp. 10. — Wiener-Neustadt, valandą valandą atstume nuo Vienos, vakar buvo smarkiai iš kulkašvaizdžių apšaudomas Vengrijos sukilėlių, kurie laiko kalvas už miesto Burgenlande (kuris tapo atiduotas Austrijai, bet kurį dabar laiko Vengrijos partizanai). Maitininkai pagalios tapo išvaikyti žandarų.

Eichbuehel taip pat buvo smarkiai užpuoltas ir jo gyventojai pabėgo į Wiener-Neustadt.

Taipiau buvo smarkiai šaudoma į Brouck ir kitose vietose Leitha sektore, kuris sudaro rubežį tarp Austrijos ir Vengrijos.

Padėtis skaitoma labai rusti. Vienoje yra didelis susidomėjimas dēli gaudu, kad Vengrai gali užpulti ir ateinančią naktį, kartu su monarchistų sukilimu pačiame mieste. Socialdemokratams perserģėjo monarchistų organizacijas, kad darbininkai yra prisirengę prie pirmo ženklo mažiausio sukilimo ir kad jie stos griežton kovon prieš koki nors bandymą atsteigti monarchiją.

Yra žinoma, kad darbininkams tapo įsakvta buti prisirengusiems stoti ginkluotom kovon.

Reikalauja pašalinti Hapsburgus.

BUDAPESTAS, sp. 10. — Ukininkų partija reikalauja, kad seimas oficialiai pašalintų nuo sosto Hapsburgus ir paskelbtų Vengriją laisva išrinkti sau valdonus. Spirimas

tai padaryti dabar labai padidėjo, kada pradėjo eiti ganadi, kad ex-karalius Karolio draugai nori antru sykiu pabandyti sugrąžinti jį ant sosto.

Gresia iškilimas Italijos ir Serbijos karo

Serbija mobilizuojasi. Italija ima savo globon Albaniją ir laiko kariuomenę prirengtą.

PARYŽIUS, sp. 10. — Karas tarp Italijos ir Jugo Slavijos natapo rusti galimybė. Po Italijos paskelbimo, kad Albanija yra po Italijos protektoriatu, Serbijos premieras Pačič naskelbė mobilizaciją 1918, 1919 ir 1920 m. klesu "apsauginimui Jugo Slavijos rubežiams nuo Albanijos užpuolimo".

Diplomatiniai rateliai yra susidomėję tokiu Serbijos žingsniu, kuris gali pagimdyti rusetnį krizį Balkanuose, negu kad kada buvo po pasaulinio karo. Juk ir pasaulinis karas prasidėjo už Serbiją.

Italija jau turi dideles spēkas, prirengtas plaukti per Adriatiką į Albaniją. Paskarbeniu Albanu spēkos irai yra komanduojamos ir lavinamos italų.

Serbijos valdžia šandie pasijuntė nota Anglijai ir Francijai, protestuodančia prieš Albanijos išbriovimą į Serbiją, su prasimnu griebtis aštriu priemoniu, jei Albanija nebusianti suvaldyta. Serbijos premieras Pačič yra Parvživie. Jis atvėru vakar pasitarti su karaliu Aleksandru, kuris dar nebuvo namie no užėmimui sosto du mėnesiai atgal.

Serbijos nota yra aiškiai atkreipta prieš Italiją, kadangi ombasadorių taryba du mėnesiai atgal nei pavadė ginti Albanijos reikalus.

Atsakydami į Serbu prašymą, Albanai tvirtina, kad notis Serbai padarė užpuolimą, nereddami tritose vietose rubežiu ir sudegindami Albanijos kaimus.

Sakoma, kad vyriausioji taryba galbut susirinks už savaitės laiko, kad neprileidus iškilti gresiančiam karui.

Albanija mobilizuoja kariuomenę.

RYMAS, Sp. 10. — Iš Durazzo, Albanijos, pranešama, kad Albanai skubiai renčiasi prie kontr-atakos prieš Jugo Slavus. Reguliariniai ir nereguliariniai kareiviai tapo suorganizuoti, kad atlaikius Jugo Slavijos sukoncentravimą Albanijos parubežį trijų divizijų kareivių. Jugo Slavai taip pat turį pastate daugybę artilerijos ir kulkašvaizdžių ant visų strategiskų kalvų prie pat rubežiaus.

"Socialdemokratas"
Musų draugų savaitinis laikraštis iš Kauno. Skaitytis visai. Gaunamas Naujienose. Kaina 3c

Internacionalinė komisija valdysianti Sileziją.

Taip nutarusi tautų sąjungos taryba. Komisija valdysianti slanti per 15 metų.

BUENOS AIRES, sp. 10. — La Nacion Genevos korespondentas sakosi patyręs iš tikrų šaltinių, kad tautų sąjungos taryba nutarusi palaikyti Augstosios Silezijos industrinę apygardą per 15 metų kaip industrinę ir ekonominę unitą. Ta industrinė apygarda bus valdoma internacionalinės komisijos.

Ginčijamoji teritorija bus padalinta į du zonas, valdomos Vokietijos ir Lenkijos ir nors rubežiai dar nėra galutinai nustatyti, jie bus palankesni Lenkijai labiau, negu kad Anglijos pasiulytieji rubežiai.

Industrinė apygarda turėsianti tą pačią pinigų valiutą, bendrą geležinkelį ir industrinę administraciją. Vokietijos dirbtuvės galės naudoti Lenkijos hidraulinę jėgą, o Lenkijos kasyklos galės naudoti Vokietijos industrinius elementus.

Penkiolikos metų laikas duotamas tam, kad ištaisius galimas klaidas rįstant Silezijos klausimą. Sakoma, kad Anglijos ir Francijos valdžios užėvrusios tą projektą, bet Italija padarė keletą susilaikymų.

Vokietija jau žino Silezijos nuosprendį.

BERLINAS, sp. 10. — Nepaprasta kabineto susirinkimas tapo suauktas šįvakar apsparsitvi taktininkų nuosprendį Silezijos klausime. Manoma, kad tas nuosprendis jau yra Vokietijos valdžios rankose. Susirinkime pirmininkaus prezidentas Ebertas.

16 žuvo ant laivo.

Du laivai užgavo pasazierinį laivą migloje.

DUBLINAS, sp. 10. — Pietvakariname pakraštyje Škotijos pereita naktį paskendo natinis pasazierinis laivas Roman, plaukęs į Airiją.

Jis susidurė migloje su Amerikos laivu West Camak. Pasaukus pagalbos ir Camakui gelbstint pasazierius, iš miglos išlaukė Clan Malcolm ir irgi užgavo laivą Roman. Roman po to paskendo į minutę laiko.

Abiem laivams šokus gelbėti skendantčios, jiems pasisekė išgelbėti kuo ne visus pasazierius ir dalį įgulos. Kiek dabar žinoma, ant laivo Roman žuvo 3 pasazieriai ir 13 niarių įgulos. Vienas pasazierius mirė jau išgelbėtas. (Kitomis žiniomis, ant to laivo žuvo viso žmonių. Abiem žinioms apie skaičių žuvusių prieštarauja.

Rusijos eksporto bazė bus Rygoje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Oct. 11, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

MASKVA, sp. 10. — Užsienio prekybos komisariatams nutarė parduoti vietos rinkose visą kerosiną skirtą eksportui ir taip pat organizuoti eksporto bazę Rygoje del kerosino produktų. Tokis nuosprendis esąs padarytas tam, kad išvengus vakarinės Europos kapitalistų sindikato kontrolės ant tų produktų.

Nauja respublika Centralinė Amerikoje.

Tris respublikos susivienijo ir sudaro vieną valstybę.

TEGUCIGALPA, Honduras, sp. 10. — Nauja valstybė, turinti 100,000 kv. mylių plotą ir 4,000,000 gyventojų, išdygo šiandie Centralinėje Amerikoje, kada nustojo veikusios trijų respublikų — Honduras, Guatemala ir Salvador — valdžios ir jų vietą užėmė laikinė federalinė taryba Centralinės Amerikos Federacijos, kurią ir sudaro tos tris respublikos.

Naujoji Federacija yra tarp Meksikos ir Nicaragua ir jos sostinė bus Tegucigalpa.

Sutarti surienyti ir sudaryti vieną Federaciją tos tris respublikos pasirašė šiemet sausio mėn. San Jose mieste, Costa Rica. Sutartį susivienyti buvo pasirašiusi ir Costa Rica, bet jos seimas vėliau 19 balsų prieš 20 atmetė ir atsisakė vienytis.

Nicaragua atsisakė pasirašyti sutartį neva dėl nesutikimo aiškinti Bryan-Chamorro sutarties, kuri duoda teisę Junot. Valstijoms iškasti naują kanalą per jos teritoriją Jungt. Val. faktiškai valdo Nicaragua ir diktuoja jos politiką.

Junot. Valstijoms yra labai nepatogu toks mažų respublikų susivienijimas, kadangi jo gali jas lengviau išnaudoti kada jos yra išsiskirstiusios. Betgi Nicaragua yra palikta vieta, jei norės paskiau prisidėti prie Federacijos.

5 užmušti Chicagoje.

CHICAGO. — Chicago dar švencia 50 metų sukaktuvę nuo didžiojo Chicago gaisro 1871 m., sunaikinusio didesnę miesto. Iš tos priežasties tapo paskelbta beaisrinė ir augumo savaitė, kad nors per tą vieną savaitę išvengus gaisrų ir nelaimių. Bet nelaimių per tą savaitę ne kiek nesumažėjo. Ikišiol tą savaitę buvo 11 nelaimių su automobiliais, nelaimėse si užmušta 5 žmonės ir 17 sužeista, gisrų si per 24 valandas buvo 38. Nelaimėse su automobiliais užmušta 4 žmonės, o penktasis liko nutrenktas elektros, laisant bevielinio telegrafo vielas. Gaisrus daugiausia padidė neatsargiai išpliti karšti pelenai.

5 žuvo sienai nūgruvus.

LYNCHBURG, Va., Sp. 10. — Penki žmonės liko užmušti ir du sunkiai sužeisti sugriuvus mūrinė sienai ardymo triobėsio. Tribėsi ardė miestas ir visi žuvusieji yra miesto darbininkai.

SUSEKE KOMUNISTŲ SAMOKSTA VARSUVOJ.

BERLINAS, spalio 9. — Varšuvoje policija susekė komunistų samokslą. Komunistų partijos akcijos komitetas tapo areštuotas.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, Spalio 10 d., užsienio pinigų kaina, perkant ju ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, banku buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.85
Austrijos 100 kronų	6c
Belgijos 100 frankų	\$7.22
Danijos 100 kronų	\$18.91
Finų 100 markių	\$1.50
Francijos 100 frankų	\$7.36
Italijos 100 lirų	\$4.08
Lietuvos 100 auksinių	85c
Lenkų 100 markių	14c
Olandų 100 guldų	\$32.87
Norvegų 100 kronų	\$12.17
Švedų 100 kronų	\$23.26
Šveicarų 100 kronų	\$18.06
Vokietijos 100 markių	85c

Pranašauja Vokietijos valdžios persimainymą

Valdžia negali rasti išėjimo iš dabartinės keblios padėties.

BERLINAS, sp. 10. — Augst. Silezija tampa taktininkų išdailinta ir nuosprendis, kuris jau yra Wirth kabineto rankose, manoma, yra neprielankus Vokietijai.

Valdininkai yra nusiminę ir kiekvienas geriau žinantis padėti žmogus mano, kad kabinetas pasiekė galą savo "auksinio vidurio" karjeros.

Darbininkai išleidžia visus savo pinigus, manydami, kad kokie nė būtų daiktai, jie visgi yra vertesni už dabartinius pinigus, o turtingieji viska daro kad dar labiau pabloginus padėtį ir pripažistama, kad neprielankus nuosprendis Silezijos klausime pagimdytų krizę.

Prezidentas Ebertas ir kabinetas yra susidomėjęs ir šaukia nepaprastus pasėdžius kabineto, jieškodami išeities, pirmu taktininkai pasėdės savo nuosprendį, galbut dar šią savaitę.

Viskas rodo, kad Wirth ministeria dar šią savaitę turės pasirinkti tarp koalicijos su liaudies partija ar neprielankusiais socialistais. Kiekvienas tu keliu yra keblus.

Jei su susidėtu su neprielankusiais socialistais, yra bėda, kad butu pravesta radikalizingusias mokesčių programą, kuri gali dar labiau pabloginti finansinę padėtį.

Jei su susidėtu su liaudies partija, kurios vadovu yra Hugo Simmes, valdžiai butu toliau pradžė už 2,000,000,000 auksinių markių užsienio "priešprieš". Bet liaudies partija valdo monarchistinius elementus ir jos priėmimas koalicijos žingsnis prie sugijimo kabineto ir militaristų.

Kain žemai yra nuopale Vokietijos pinigai rodo tai, kad Amerikos doleris galima gauti daugiau kaip 100 markių, o viena markė nusveria 20 Austrijos kronų. 179 Lenkų markes ir 800 Rusijos rublių.

Vokietija dirba visomis savo įjėgomis ir galbut dabar yra veikliausia šalis pasaulyje. Bet pinigai neteko vertės. Žmonės visą mėnesį gyvena pusbadžiai, užmokėdžio dienoje jie išleidžia visus pinigus norai aeru netu ir ne tain reikalingiems dalykams. Uždirbantie anoktesnes algas, ar užsimantis spekuliacija riminasi vien kainą amainyti pinigais ant kokioki dalykai, prisibijodami kainų aukštimu.

WASHINGTON, sp. 10. — Daugelis mano, kad svarbiausiu dalyku nusiginklavimo ir tolimųjų rytų konferencijai bus nutarti ką ji turi svarstyti.

Nesusitaikymas tarp Chinijos ir Japonijos padaro tikru, kad šantūmo klausimas turės iškilti konferencijoje. O Korea dabar formaliai pranešė, kad ji reikalauja priimti ia konferencijon kaip nepriklausomą šalį. Ji sako, kad ji buvo nepriklausoma iki 1914 m., kada iškilo Rusu-Japonu karas. Tada ji prisidėjo prie Japonu ir leido jiems naudoti Koreia kaip militarę ir laivyno bazę. Už la Japonia pradžėjo apginti Koreios cielybe, kaino savo taktininkės. Bet užsibaigus karui Japonia netik neišitraukė kareivių iš Koreios, bet ir visai ją pasiglemžė ir įkūrė jo nuolatines karines bazes.

Ragina pasitikti princa streiku.

BOMBAY, sp. 10. — Veikiančysis komitetas nacionalinio kalifato darbininkų kongreso priėmė rezoliuciją, raginančią paskelbti streiką visoje Indijoje pačią dieną, kurią atvyks Bombay Valijos kunigaikštis (Anglijos sosto ipėdinis). Rezoliucija taip pat ragina provincijų komitetus surengti boikotą tuos miestuose, kuriuos prietas atkankys.

SIMLA, sp. 10. — Oficialiniai iš Madras pranešama, kad didelės Indijos sūkilėlių spēkos i šiaure nuo Mannaraghat eina į Malabar.

Bulgarai šelbia rusus.

SOFIJA, sp. 10. — Bulgarijos komunistai nubirko daugybės grūdų šelpimui Rusijos be davinčiuviu. Kainos grūdų yra labai augstos, bet komunistams pasisekė surinkti 45,000,000 levu (normaliai \$8,685,000) šelpimo fondan.

Nori paluosuoti amerikiečius nuo mokesčių už Panamos kanalo naudojimą.

WASHINGTON, sp. 10. — Senatas šandie 47 balsais prieš 37, nežiūrint Lodge protesto priėmė Borah biiliu, kuris paluosuoja nuo mokesčių plaukiančius per Panamos kanalą Amerikos laivus. Senatorius Lodge savo proteste nesigilino į smulkmenas, vien pareiškė, kad yra jam žinomų svarbių priežasčių kodėl Amerika neturėtų šiuo laiku paluosuoti savo laivus nuo mokesčio už naudojimą to kanalo (Kada atidarvta Panamos kanalas Anglija smarkiai protestovė prieš projektą laisva perleidimą per kanalą Amerikos laivų. Tik laisvirianties ir tapo ivesta mokestis ir Amerikos laivams).

Biilius dabar eina atstovų butan. kur, manoma, jis bus su laikvitas komitete iki po nusiginklavimo konferencijos.

PRAIRIETOWN, Ill., spalio 7. — Harry Lohse nušovė Albert Wieneke ir jo pačią, kurią Lohse mylėjęs, ir paskui pasidavė šerifui.

Užgriebė bravorą.

CHICAGO. — Prohibicijos komisionieriai vakar užgriebė bravorą Mutual Brewing Co., 3324 W. 22 St., už pardavinėjimą tikrojo alaus. Tai jau antras užgriebtas bravoras Chicagoje, bet sakoma, kad komisionieriai turi įrodymų dar prieš devynius bravorus. Valdžia ir juos neužilgo užgriebianti. Subatoje tapo užgriebtas Ruelh Brewing Co. bravoras.

Mutual Brewing Co. viršininkai patraukti teisman už "išlirimą, užlaikymą, transportavimą ir pardavinėjimą alaus, urindio daugiau alkoholio, neu leistina".

Paėmė maurų bazę.

MADRIDAS, sp. 10. — Oficialinis pranešimas sako, kad Ispanijos kareiviai Morokoje apsupė ir paėmė kalnuotą Gouurougou apygardą, kuri buvo svarbiausia veikimo bazė sukilusių maurų.

Branting pakviestas sudaryti Svedijos ministeriją.

STOCKMOLM, sp. 10. — Karalius Gustav pakvietė Hjalmar Branting sudaryti ministeriją, užimti vietą nesena rezignavusios Oscar von Sicow ministerijos.

Jugo Slavai mobilizuoja.

VIENNA, sp. 8. — Laikraščiuose telpiančiais apgersinimais visi jugo slavai kareiviavimu amžiuje yra įskom: tuojaus pristatviti i konsulatius. Cia ruomoma, kad tai reiskia mobilizaciją Jugo Slavijoje.

Šiandie

Spalių 11 d., M. Meldazio svetainė bus didelės prakalbos. Kalbės Dr. A. Montvidas tema: "Lietuvos valdžia ir jos paskola Amerikoje". Ateikite visi. [žanga nemo-kama. Pradžia 8 v. v.

LSS. VIII Rajonas.

Auksinai tebėra labai pigūs

Dabartinis laikas vis dar tebėra markių ir auksinų pigumo laikas. Beto apskritai del daugelio priežasčių Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai yra taip nupuolę kaip niekad pirmiau. Kada markė vietoj 23 centų kaštuoja mažiau negu centą, tai jau tas ištikro gan pigu. Ar dar puls žemiaus, ir kada pradės eiti brangyn, to negalima atspėti. Prie šito auksinų pigumo, kam reikia siusti pinigų Lietuvon, tegul tas geriau pasiūnčia nesileidžiant į spekuliaciją. Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienų siunčiamai pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienos duoda pilną gvarantiją už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienos išmaino didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yôrke ar Chicagoje. Naujienos yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko—Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienos siunčia pinigų ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigų, visuomet kreipkitės į Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIEŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis.

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c. per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nėdėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.Užsimokėjimo Kaina:
Chicagoje — paštu: \$8.00
Metams
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicagoje — per nešiotojus:
Viena kopija 08
Savaitelė 18
Mėnesiui 75Suvenyose Valstijose ne Chicagoje,
paštu: \$7.00
Metams
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui 1.00Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginata) \$8.00
Metams
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.Siulo auksą
Lietuvai.

"Naujienuos" Redakcijai ta-
po atsiųsta kopija laiško, ku-
rį parašė Lietuvos Finansų
Ministeriui viena Amerikos
pramonininkų ir pirklių or-
ganizacija — Manufacturers
and Merchants Taxation
League, turinti savo ofisą
Newarke, N. J.

Ta organizacija siulo Lie-
tuvos valdžiai Amerikos
auksą, kurio ši šalis dabar
turi daugiausia, negu kokia
kita šalis turėjo kada nors
visoje pasaulio istorijoje.
Ji sako, kad pagelba Ameri-
kos aukso Lietuva galėtų
sutvarkyti savo pinigų siste-
mą ir įgyti galimybės pirkti
iš Amerikos visas reikiamas
prekes.

Suprantamas dalykas, kad
tie Amerikos pramonininkai
ir pirkliai ne uždyka ketina
duoti aukso Lietuvai. Jie
proponuoja Lietuvos vald-
žiai išleisti tam tikrus bo-
nus, kuriuos galėtų pirkti
Amerikos bankai. Tie bonai
turėtų nešti gerą nuosimtį
ir jie turėtų būti patvirtinti
visuotinių žmonių balsavimu.
Apat palukus, mokamų
kas pusmetį, valdžia turėtų
kasmet padengti vieną nuo-
simtį sumos.

Bet iš kokio šaltinio Lie-
tuvos valdžia galėtų pasemti
pinigų, kad išmokėtų pa-
lukas už tą auksą, kurį jai
duos Amerika, pirkdama bo-
nus, ir padengus visą sumą?
Šituo klausimu Amerikos
pramonininkų ir pirklių or-
ganizacija siulo: uždėti mo-
kesčius ant visos privatinės
ir viešos nuosavybės esan-
čios žemės vertės. Paaiškin-
dama savo pasiūlymą, ji sa-
ko:

"Žemės vertė, iš kurios
butų imami tie mokesčiai
yra labai menka ukininkų
gyvenamosiose srityse, bet
didelė gyventojų centruo-
se, kur gyventojų susikon-
centravimas automatiškai
suvėrė didelę žemės ver-

tę. Kadangi šita milžiniš-
kų žemės vertė suvėrė
vien tikrai publika, tai ji
turėtų būti panaudota tam,
kad su pagelba mokesčių
pataisius valstybės išdo-
padėtų, pataisius finansus
ir pakėlus šalies pramonę
ir prekybą."

Trumpai sakant, tie Ame-
rikos biznierių pataria Lie-
tuvos valdžiai parduoti Lietu-
vos žemės rentą už Ameri-
kos auksą. Tokį pat patari-
mą jie veikiausiai duoda ir
kitoms Europos valstybėms,
kurių finansai yra netvar-
koje.

Patį ideją, reikia pripa-
žinti, yra nebloga. Žemės
renta, kaip teisingai paste-
bėta tame laiške, yra neuž-
dirbta vertė. Jos negalima
skaityti net atlyginimu už
riziką, kokią ima bankie-
rius, skolindamas pinigų,
arba už "organizatoriaus
darbą", kokį atlieka fabri-
kantas, kuris veda fabriką;
ji sutveria visuomenę. Že-
mės plotas, sakysime, pro-
kurį valdžia praves geležin-
kelių, pasidarys daug vertes-
nis, negu pirma, ačiu tam,
kad jį bus arti susisieki-
mo linijos, nežinot, ar sa-
vininkas geriau jį dirbs, ar
ne. Dar labiau kyla žemės
vertė miestuose, kuomet at-
ga gyventojų skaičius.

Taigi ta vertė, gemančioji
ne iš atskiro asmens pastan-
gų, o iš bendro šalies plėtoji-
mosi, neturėtų niekam ir
teikti naudos, kaip tikrai vi-
sai šaliai.

Bet praktiškas augščiau
išdėstytojo sumanymo vyki-
nimas yra surištas su daugė-
liu keblumų. Didžiausias
yra tas, kad amerikiečiai,
duodami Lietuvai savo auk-
są, reikalauja, kad ji pirktų
Amerikos prekes; o Ameri-
kos kainos yra daug augštes-
nės, negu Vokietijos arba
kurios kitos Europos šalies.
Ir gabenimas iš Amerikos
yra daug brangesnis.

Lietuvos finansų klau-
sima tečiaus turi būti išrišta.
Verstis vokiečių markėmis,
kurių kursas nuolat po-
puola, yra labai nepatogu.

Naujieji negrai.

Seniai buvo laukiama, kad vi-
suotinis Amerikos juodveidių
nesitenkinimas ankščiau, ar vė-
liau apsieiktų karingais kunais
su platum visuotinio išsiliosavi-
mo tikslu vienu koku ar visais
budais, kokius kitos tautos vi-
suomet panaudodavo priešpau-
dai nusikratyti.

Tautinės pelkės.

Visokia grupinio išsiliosavi-
mo darbuotė susiduria su dideliu
pavojumi tame, kad grupės savo
forma gali patapti grynai tauti-
nėmis, ar rasinėmis, užmiršda-
mos atsižūrėti ir ekonominius
visuomenės pamatus. Tas iš-
aiškina keistą nukrypimą tiekios
darbininkų (daugiausia amatinė-
se unijose ir kaikiuriose pramonė-
se) prisilaikyti savo tautinių
palinkimų, pav. lenkai darbinin-
kai šovinius krovė Vrangeliui,
arba tas keistas padaras, su ku-
riuos retkarčiais susitinkame —
zionistas radikalas.

Šita nukrypimą išaiškina du
dalykai: viena, visi mes per išti-
sus šimtmečius žūrėjome ir save
kaipo i tautas, ar rases ir tik re-
tas kas pradeda žiūrėti i save
kaipo i gamintoją; antra, gerai
žinomas kapitalistų klasės vėjus
be perstogės kala darbinin-
kams kiekvieną galimą darbinin-
kų klasės padalinimą. Šitas

skaldymasis dabartinio ekonomi-
nio kryžio metu sukėlė tikrą tau-
tinių pasiutimų bangą negirdėtą
pirmiausia, ir apsišėkiančią ne-
apykanta prieš anglus, prieš ja-
ponus, prieš katalikus, prieš sve-
timšalius, prieš negrus, prieš ru-
sus, prieš žydus ir ypatingai
prieš visa tai, kas veda prie so-
cialinės permainos.

Idėjų pasiskirstymas.

Iš šito rėksmingo, draskaus
klasinio karo pragaros, įvairiais
netikrais ir tikrais obalsais,
pradedant "baltųjų viršum"
Tulsoje, Oklahomoje, baigiant
angliakasių sukijimu Vakarų
Virginijoje, išėjo trys aiškios ne-
grų sentimentų rūšys ir daug
maža ryškų veikimo ruožai. Se-
niausiai jų atstovauja Tautinė
Draugija Negrams kelti. Šita or-
ganizacija susideda iš negrų in-
teligentių ir vertėjų, priside-
dant didokam skaičiui baltvei-
džių žurnalistų, liberalų, filant-
ropų ir t. t. Oficialis šitos drau-
gijos organas yra "The Crisis",
kurį redaguoja Dr. W. E. B. Du
Bois. Jos darbuotė didžiojo
apsirėžia žadinimu plačios už-
uojautos negrų klausimui. Gerai
vedamas garsinimo biuras sten-
giausi iširti linčius, riaušius ir
veda nepaliaujamą vajų prieš
užsipildinėjimus ant negrų ir
prieš įstatymų kurimą tuojų tik-
slu, kad negrui kaip piliečiui
atėmus teisės. Toliaus šita
draugija neina.

Visuotinis negrų gerovės
draugija.

Didžiausia pasaulyje negrų
draugija yra Visuotinis negrų
gerovės draugija, kurią veda
tikras britinės vakarų Indijos
negras laikraštinkas Marcus
Garvey. Šita draugija įsikū-
tik treji metai tam atgal ir da-
bar skaito du milijonus narių;
jos tikslu yra išliuosuoti Afriką.
Jie pasitiekė vėliavą ir rasinę
žymę, susidedančią iš lygiagre-
čių raudono, juodo ir žalio ru-
žų. Garvejių linija, iš šėsių
laivų negrų raštinkų ar poetų
vardais, pavadinta Juodos Žvaig-
ždės Linija, jau veikia tarp New
Yorko, Liberijos, Jamaikos ir
šiaurinio Pietų Amerikos pa-
kraščio.

Paklausus apie klasinę kovą
Visuotinis negrų gerovės nariai
sako, kad viena visuomeninės
sudėties permaina negali viena
naktia pašalinti šimtmečių
įrietėjusių rasinę neapykantą
Amerikoje ir nurodo, kad pie-
tinės valstijos stato kietą pasi-
priešinimo sieną kiekveina pa-
žangos idėjai; Garvey pats, nors
pripažįsta, kad rasisis klau-
simas pamatiniai yra ekonominių
klausimų, tvirtina, kad etnis
prieštaras padaro antrą svarbų
veiksnį, kurio negali pašalinti
jokia visuomenės permaina, net
švietimas, kuris yra sulęgintinis
švietimui, nes apšviesti žmonės ir
švietėjai dažnai buva prieta-
ringi.

Žinoma, šito saprotavimo
klausytis yra ne tame, kad jie no-
ri laisvos Afrikos; visi žmonės
norintys laisvės turėtų ją gauti
ir su p. Garvey niekas nesigin-
čys, kad rasisis neprijautimas,
kaip ir kiekvienas žmogaus są-
monės elementas, pasilikis il-
giau negu tos sąlygos, kurios jį
sukėlė ir palaikė. Bet kaip žal-
tys su nuręsta galva turi dvesti,
ar garvežis turi sustoti kuralui
pasibaigus, taip rasisis klau-
simas atimtas nuo jo ekonominio
pamato turi pranykti iš ameri-
kiečių gyvenimo.

Garvey'o darbuotė slepias tas
pats pavojus, kuris randama sin-
keiny ar zionistų darbuotėje, bi-
tent, kad bėgant iš liuto nagų
užsieninių kapitalistų formoje,
galima tiesiai įbėgti i nagus ti-
grui savos kapitalistų grupės
formoj.

Tikrieji radikalai.

Tiesūs negrų sentimentai sky-
rūs, kuris yra toli gražu žy-
mesnis už kitus delei tikrojo jų
klausimo būdo numatymo ir nu-
krypimo, yra atstovaujamas
sparčiai augančios grupės pasi-

vadinusios "Naujaisiais Ne-
grais", atskirymui savęs nuo
juodveidių pasižymėjusių ver-
gine psichologija, kuriuos jie
su paniekinimu vadina "dėdėmis
Tamukais", arba "seniausiais ne-
grais". Šitie naujieji negrai
idomiau ir sumaningiau juo-
dieji žmonės. Jie priklauso su-
sipratusiems milijonams darbi-
ninkų nusistatęsiems pasaulį
permainyti. Jų organu yra
"Messenger", mėnraštis leidžia-
mas iš New Yorko dviejų jaunų
negrų socialistų, A. Chandler
Owen ir Phillip Randolph.

Mažesnė, bet smarkesnė jie-
ga tarp juodveidių radikalų yra
oficialis "Afrikos Kraujo Bro-
lijos" organas "Crusader", red-
guojamas karingo, klasinio są-
moningo žmogaus vardu Cyril
Briggs. Afrikos Kraujo Bro-
lija yra tai organizacija, kuri su-
sitverė pirmiausia rasei apginti
nuo jos priešų ginkluotų užpuo-
limų ir linčiams užbėgti už akių
atitinkamai apsiginimo įstaty-
mų nenumo lygiams su pasauliu.
Brolija mokina savo narius kla-
sinės kovos ir podraug yra po-
grindiniu atsakymu Ku Klux
Klaniečiams. Jų obalsiu yra
"Gerai tūkstantis rasinių riau-
šių, negu vienas nulincinimas".

Kad skaitytos nepalaikytų
jų tik rasiniai susipratūsiai,
čia paduodame ištrauką iš jų
manifesto išleisto per paskutinę
konvenciją, laikytą rugpjūčio
mėn., 1921 m. "Pasaulio negrai,
kada Europos (!?) darbininkai
sukils su ginklu rankose prieš
kapitalistus išnaudojančius juo-
duosius ir baltuosius darbinin-
kus, mes turime žiūrėti, kad ne-
grų kareivių nebūtų "Baltose
Gvardijose" kilančiai darbininkų
revoliucijos galybei sutriuškinti!
Tą dieną, negrai drangai, balt-
veidių darbininkų reikalas bus
juodveidių darbininkų reikalas,
laisvos Afrikos reikalas, nuo ka-
pitalistų kontrolės paliosuotos,
Europos reikalas".

Ant pabaigos pastebėsime,
kad "Naujieji Negrai" visai su-
mušė seną klaidingą prof. Book-
er T. Washingtono mokinimą
prirodydami savo žmonėms, kad
vienu apsišvietimu, išmokiniu
amato, susiradimu profesijos, ar
patapimu smulkiuoju buržuju ne
tik neišsprendžiama rasisis
klausimas, bet priešingai, dar tik
daugiau įtempiama jis. Jie pa-
sako saviems, kad jei juo-
deidis jaunas medikas atima pa-
cientus iš baltveidių gydymo, tai
ans jį ne pamyli už tą, o eina
prie Ku Klux Klaniečių; kad
baltveidis amatininkas ir pirklys
nekęs jų už paveržimą jiems
darbo ar klientų tol, kol dabar-
tinė lenkynių sistema bus.

Jie nurodo i Du Boiso paklai-
dą tomelį prašyti Kongreso pri-
imti linčijavimą draudžiantį pro-
jektą, ir tuomi sustadyti suklij-
mo upą augantį tarp medvėnės
darbininkų ir mažinantį planta-
cininko pelną. Jie nurodo i eko-
nominę pasaulinio karo priežas-
tį, apėmusią kolonijas, kurių
daugiausia yra Afrikoje ir pasa-
ko Garvey'o sekėjams, kad be
socialės revoliucijos keli milijonai
suskurdusių juodveidių negali
tikėtis įsteigti laisvą Afriką,
kuomet jungtinės viso kapitalis-
tinio pasaulio armijos laukia
juos sutruškinti.

R. H. Hardeen: Ind. Pioneer.

Austrijoje, Aussee apylinkė
kalnas nyksta taip sparčiai, kad
kasdien yra žymu. Dideli uolos
kugiai ir viršūnės lužta ir puo-
la žemyn, o medžiai išvirtę ir
guli ar slenka pamazų žemyn.
Yra manoma, kad vanduo ištar-
pino kreidinę klintį kaln plutoje
ir urvai užgriuva sluogsniais
nusilinkus.

Senosios rusijos chinų dantis-
tai dantis traukia su pirštais.
Nuo mažystės iki subrendimui
dantis traukia traukti me-
dikus vagius iš lentos; nuo to
jo pirštai taip sustiprėja, kad
jį suspaudimas yra tolygus tri-
kų ar keturių šimtų svarų keli-
mo pajėgai.

SVEIKATOS DALYKAI.

KAIP ŽMOGAUS KUNAS KO-
VOJA SU ANTKRIEČIU.

Paprastam tēmytojui — ki-
taip sakant, beveik visiems
mums — yra sunku suprasti,
kad iš viršaus kuno ir vidui ku-
no yra vedama beperstoginė ir
begalinė kova. Tai yra kova
kuno audinių su tam tikrais or-
ganizmais, kurie veltėdžių gyve-
nimą veda — gyvena su nuo-
skauda tos esybės, kurią jie yra
apnykę. Veltėdžiai grobikai
ne lygus didumo — didžiausi
yra kirmiai kelių colių ilgumo,
mažiausi, smulkučiai organizmai,
smulkesni už ploniausios adatos
galą. Suprantama, šitie or-
ganizmai turi atrasti kune patin-
kamas sąlygas savo augimui ir
veisimuisi, kitaip jie išnyktų.
Jie randa drėgnį, maistą ir ge-
rą temperatūrą; jei tai jie įeina
i kuno, ar kanalus išsklotos glei-
vinėmis plėvėmis (oro ir maisto
takus, ir t. t.) tai jie gali ten veis-
tis ir klijoti daryti.

Didesnė užsikrėtimų dalis
įvyksta antkriūčiui įsigavus i ko-
kį kuno taką, ypatingai maisto
ir oro takus, kur jie randa tin-
kamiausias sąlygas greitam
veisimuisi.

Kaip jie įeina i kuno.

Su maistu ir gerimu ir valgo-
mais bei geriamais rykiais, arba
kitais dalykais, kurie kartais įe-
dama burnon — pirštais, piri-
gais, pyplio kandiklais, ir dau-
gybe kitų — antkritis įdedama
i burną; kartais jis buna ne-
kenksmingas, kartais labai javo-
jingas. Su kiekvienu kvėpinu
įtraukiama daugybė dulkių da-
lelių, kurių dalis yra nekenks-
mingomis. Tiesa, mes turime
daug mažą tikrus apsigynimo
budus nuo šitų įsiveržimų: i-
drochlorinę rūkštį plvė ir epi-
telines ląsteles oro takuose, ku-
rios sutaisytos kaip šluotos an-
tkriūčiui ir kitoms svetimoms
kunams iššluoti. Be to sveikos
nosies išsuknos nėra patogios
antkriūčiui augimui.

Sveikas liežuvelis ir mažos
limpatinės glės, arba guzeliai
sprande, daug antkriūčių sunaikina,
jei jie įsiveda i su jais. Jie
yra kuno sargai. Jei del kokios
priežasties liežuvelis ar limpa-
tinės glės susgera, tai jie neap-
saugoja kuno kaip reikiant nuo
antkriūčių įsiveržimo.

Liežuvelis netik gali pailauti
buti sargu, bet dar jis pats gali
labai užsikrėsti antkriūčiui ir buti
centru, iš kurio užsikrėčia kitos
dalys. Šitaip po liežuvėlio už-
degimo gali rasti reumatizmas
sąnariuose, įpuolęs iš vieno są-
nario i kitą — nes antkritis plau-
kia su krauju ir gali paliesti ir
sugadinti širdies antvožėlius.
Pas vaikus po liežuvėlio uždegi-
mui gali atsitikti kita reumatiz-
mo forma, "švento Vito šokis".
Kaip matome, liežuvelis, kuris
turėtų būti sargu kunui, situose
atvėjuose pasiduoda priešiui ir bu-
va jo panaudojamas bustu, iš
kurio kova yra vedama su kunu.

Be šitų laukutinių saugotojų
kunas turi daugelį kitų — dau-
gelį budų apsaugojimui savęs
nuo aplinkybių. Jei ne tas, tai
jis neilgai galėtų laikytis. Jei
kas pasveiksta nuo užkrečiamos
ligos, tai tas nereiškia, kad jis
buvo išgydytas koku nors vais-
tu; tas reiškia, kad kuno saugo-
tojai išvarė laukan įsiveržikus.

Prideramas užsilikymas geras
ginklas.

Tarp kuno gynybų idomiau-
siais yra baltieji kraujo kune-
liai, kurie prie tam tikrų aplin-
kybių praryja antkriūčius ir su-
virškina juos. Šitie balti kune-
liai buva pajėgūs, arba ne, žiū-
rint pagal apskritą kuno sveiku-
mas.

Tas, kuris palaiko savo kuną
sveiku prisilaikydamas sveikaty-
bės dėsnių, daug lengviau gali
sulauyti antkriūčių įsiveržimą,
negu tas, kuris per apsilėidimą,
ar nežinojimą leidžia savo kuną
sveikatai nupulti žemiau nor-
mos.

Be baltųjų ląstelių yra dar ki-
tų kuno saugotojų. Serume ar-
ba skystoje kraujo daly yra tam
tikras antkriūčių naikinas prin-
cipas. Be to kunas, pagumotas
antkriūčių įsiveržimu gali reaguoti,
padarydamas tam tikrus kune-
lius priešus, skiriamus prie-
šintis tam tikriems antkriūčiams,
arba jų nuodams, kuriems šitie
kuneliai priešai yra sudaryti.

Kadangi kunas dažnai ne ga-
rai padaro šituos kunelius
priešus, tai mes kartais dirbtinai
padauginame kuno gynybąs.
Pav. arkliai duodant mažytėmis
dozomis difterijos nuodus, pra-
sideda reakcija ir išsivysto tam
tikri kuneliai priešai. Paskui
jam duodama vis didesnėmis ir
didesnėmis dozomis, palaukus
kelias dienas, šitaipos dozų vis
didinant per kelis mėnesius lai-
ko, iki jo kraujas pasidaro tirš-
tas nuo kunelių priešų, arba an-
titoksino. Kraujo dalis nuleid-
žiama, leidžiama jam sukrekėti,
skystoji dalis supilama i sandu-
rias sterilizuotas duodels ir var-
tojama apsaugojimui nuo difte-
rijos arba gydymui jos. Mažu-
mėlių arkliai serumo išmirkštus
vaiko kunan prašalinama, arba
išgydoma difterija. Tokiu jau
budu sutafsoma serumas veikias
prieš piktąjį mėšlungį, arba žan-
du suakinimo nuodus.

Arba, ažuot gaminus kunelius
priešus arkliai kune mes priver-
čiame patį žmogų sau juos ga-
mintis. Pav., norint padaryti
žmogų neįveikiamu vidurių šil-
tinei, išmirkščijama jo kunan tris
kartus kas sykis vis didesnė šil-
tinės užmuštų antkriūčių doza.
Kunas besigindamas pats paga-
mina sau kunelius priešus ir,
jei žmogus netyčia įgertų užter-
što vandens, ar įimtų užteršto
maisto, jis yra daug neįveikia-
mesnis šiltinės antkriūčiui.

Vienu keisčiausių laikraščių
pasaulyje yra spaudinamas ste-
nografiniai rašmenimis, kuri
leidžia indijonų gentę gyvenan-
ti Britijos Columbijoj. Francūzų
misijonierius išmokęs indijonų
šnekos išmokino juos rašyti ste-
nografiniiais rašmenimis, kurių
užtenka visiems garsams indio-
nų vartojamiems. Ištarant žo-
džius. Laikraštis yra 16 pusla-
pių ir jame paduodama visos
gentės žinios. Daugiau kaip 3000
indijonų yra išmokusių jį ska-
ityti.

Musų Moterims.

MERGAITĖMS SUKNELE —
No. 1113.

Lengviausia iš lengvų pasiuti yra
ši per galvą užmaujama suknelė iš
rašyto "voile". Galima siuti ir iš
storesnės materijos.
Šiai suknelei pavyzdys No. 1113
sukirptos miteros nuo 8 iki 14 metrų
8 metrų sukneliai reikia 2 1/2 jardo 32 ar
36 coliumaterijos ir 2 jardių apve-
džiojimo.

Norint gauti tokiai suknei su-
kirpti ir pasiuti pavyzdį, prašom
iškirpti žemiau paduotą, blankutę, pa-
žymėti miera, parašyti savo vardą
pavarde ir aiškų adresą ir, įdėjus i
konvertą kartu su 15 centų (pašte
fankleliais ar pinigais) atsiųsti mums
šiai užadresavus: NAUJIENOS
PATTERN DEPT., 1739 S. Halsted
St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Šis įdėdu 15 centų, ir prašau at-
siųsti man pavyzdį No. 1113.

Mieros metrų
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir Valst.)

IT'S
TOASTED

European American Bureau
Fabianas ir Mickiewicz
vedėjai
Suve A. Petratis ir S. L. Fabianas
Siuntimas pinigų, laiva-
kortės, pasportai ir t. t.
NOTARIJUMAS
Real Estate, Pasokos,
Insurance ir t. t.
409 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Val.: Utar. Kot. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 8 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo
7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuose
teismuose. Elkzaminavoja Abstrak-
tus, ir padiria viskiuos Dokumentus,
perkant arba parduodant, Lotu-
sus, Namus, Farmas ir Biznius.
Skolina Pinigus ant pino morge-
laus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 2898
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisias vidurndestyj
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Panedėliais iki 8 vakare.
Namy Tel.: Hyde Park 8890

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St., Room 324
Tel. Central 6390
Val.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7
iki 9 vakare.

GOLAN and GOLAN
ADVOKATAI IR PATARĖJAI
1305-7 127 N. Dearborn St.
Randolph 3899
MAURICE J. GOLAN
Res. 1102 S. Ashland Blvd.
Seely 3670

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvos Advokatas
Dienomis: Room 611 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 6096
Vakara: 4509 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 1053

Phone Boulevard 6801
ANTANAS GREĐUSKA
Generalis
Kontraktoriaus ir
budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago

DR. A. MONTVID
Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephone Central 3862
1524 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5002
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-
re, Seredom 9 v. ryto iki 12. Va-
kara: 6-9. Nedėli, pagal sutarimo.
8261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Štai yra KODEL
KIRK'S JAP ROSE SOAP

Yra Puikus del Maudynės

Nei Romos Karaliai arba Karalienės negali turėti tokio smagumo, kokį jūs galite turėti maudynėse su JAP ROSE. Jo švelnus rožių kvapas suteikia malonumą; jo burbulų putas greit apsirėkia ir kaip jos minkština ir gydo odą ir žinoma, svarbiausia, nepalieka neišdėvėjusių smetelių.

Del plaukų mazgavimo—Jūs pamėgsit jį!

JAMES S. KIRK & CO.
CHICAGO

Paskutinė Proga --- Ypatingas Siuylmas

Šis paveikslas parodo geriausios vertės laikrodį, kuris yra vartojamas daugumos žmonių šio šalyje ir kitose. Yra paaukuotas, gražiai išmargintas, radiumo priekis, taip, kad galima matyti keitima valanda nakties laike nevarojant šviesos. Pirmos klasės šveicariški 21 akmenų viduriniai ir gvarantuojamas ant 25 metų. Tai labai praktiškas ir naudingas laikrodis, taipgi yra tvirtas ir teisingai laiką rodo, kaip kad geležinkelio ir kelių, kuris tik įsigis šį laikrodį, bus labai užgėdintas. Šis laikrodis vertas mažiau nei \$25.00, bet, kadangi tik mes galime gauti tiesiai iš dirbtuvės šį laikrodį, todėl galime taip pigiai parduoti tik už \$10.95. Šis pasiūlymas suteikiame tik per trumpą laiką koliai jų turėsime. Iš atžvilgio naujų reikmenų ir aukštų taksų, kaina laikrodžio eis aukščiau, todėl neatidėliokite, bet siųskite užsakymą tuojau. Apsimokėsite užsakyti šį laikrodį, kad vieną ir turite, nes už tokia kainą niekad negausit tokio laikrodžio.

VISIŠKAI VELTUI. Duosime su kiekvienu laikrodžiu gražiausią paaukuotą peilį ir gražiausią paaukuotą laikrodžių retėžėlį, kaip dovaną, todėl, kad patartumei ir savo draugams apie mūsų firmą.

Pilnai užtikriname užsiganėdinimą, arba pinigų grąžinimą, jei neužsiganėdinasi.

Užsakymai iš kitų šalių siunčiami turi būti prisiusta pilnas apmokėjimas iš kalno pašto Money Orderiu. Pasiskubinkit koliai laikas ir rašykite tuojau.

Variety Sales Company

Dept. 518,
1016 Milwaukee Ave.,
CHICAGO, ILL.

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITĖ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą padaryti pinigus. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas
Novakos Valstinė
1724 S. Ashland Ave.
Val.: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.
Ned.: 2:30—4:30 P. M.
Telephone: Canal 464

Ofisas
5100 S. Ashland Ave.
ant viršaus Banko
Val.: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėliomis iki 2:30 P. M.
Telephone: Republic 805

Tel. Monroe 2804

DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija.

1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

VARIO TARPINIMAS.

Vario tarpinimas yra tik viena tų aigų, kurias varis pereina naujoviniams laikams iki jis patampa spindžioju metalu taip labai reikalingu pramonėi.

Šita aiga, senesnė negu civilizacija, yra perduota amžių visuomet sujungtų su žiauriausiomis pavergties ir priespaudos formomis kiekvienoj pasekamoj kartoj.

Laukinės tautos vartojo varinius įrankius kur pirma tarpinimo budo išradimo. Krantuoti metalo šmeteliai nukalti iš gyvos uolos buvo pas juos plačiai vartojami; šita vartone paskatino silpną laukinį protą daryti tolesnius žemės dirbimo, namų statymo ir vario bei geležies tarpinimo išradimus.

Privatinės nuosavybės įvedimas žemdirbystei pakilus pagimdė išnaudojimo sistemą. Vergai buvo natūralė pažangos išdava prie buvusios tamsios ir prietaringos idėjų sistemos.

Verginės valstybės įsikurimas.

Su vergija vario gamyba pradėjo klestėti. Iš pradžių nebuvo kasyklų. Pirmytinės tarpiklos buvo prikraunamos palaids oksidinės rudos, kuri lengvai tirpavo mažose moliu išglietuose dubiniuose paprasčiausiais būdais kurstant ir prižiūrint.

Tųjų primityvių laikų metalurgai padarė stebėtinus išradimus. Jie sumaisė skardą su varu ir padarė žalvarį, tajį metalą, kuris pastatė senovės civilizacijos. Vergystės formos, kurios palaikė vario pramonę, buvo neapsakomai žiaurios. Iš pradžių gentiniai kariai parupindavo mažosioms tarpikloms vyrų, moterų ir vaikų vergų, kurie gyveno diena iš dienos, žinodami, kad jie neturi valios ant savęs; bet ilgainiui šitie imtiniai susilaukė ištisos kartos vyrų ir moterų gimusių vergučių ir priėmusių savo padėtį neišvengiamai.

Vergystė pasiekė žiauriausio ir žemiausio laipsnio tik tvirtai įsisteigus valstybei, kada senoji gentinė ir šeiminė valdymo tvarka tapo visiškai sunaikinta. Aigptas ir Mažoji Azija buvo galingų buklėmis ir milijonai darbininkų visuomet drebėdami laukė savo likimo, kuris bet kada gali nukristi ant jų galvų. Jie priėmė seną gentinę idėją, kad imtinio gyvastis priklauso ponui.

Viėšiesiems darbams reikėjo vergų todėl užtiesta valkas begalėstingų įstatymų, didelių mokesčių ir vergų gaudymo pavaldė; darbininko maištingumas, arba iniciatyva neišvengiamai užtraukė baisų likimą ant jo ir šeimynos.

Vergai neprižiūrimi.

Tukstančiai šitų "prasikaltėlių" kas metai buvo suvaromi kaip gyvuliai i vario stovyklas, arba prie viešųjų to laiko darbų. Nebuvo jokio pasirūpinimo jų užlaikymu. Jie priklausė nuo savo šeimynų malonės. Jiems nedavė nei prieglaudos nei maisto. Vienintelis dalykas teikiama kėnciančiai žmonijai buvo rimbas.

Jie dirbo pasimainydami po dvyliką, dvidešimt keturias, ar keturiasdešimt aštuonias valandas, taip kaip pristovas pasakė; sau maistą jie turėjo susirasti savo darba atlikę; jie galėjo pasiliuosuoti nuo savo darbo žiaurumo, bet ne nuo savo sargų.

Apie sveikatingumo priemonės nei manyti nemanyta ir darbininkai mirė kaip musios. Į pasimirusių vietą atvartys naujos govėdos, i tų vietą kitos ir taip kančių ir mirties bangos plaukė varį ir skardą begaminant vis didesniems apstėjimams.

Kad apsaugojus kareivius ir sargus nuo užsikrėtimo pasigalėjimo ir užuojautos jausmu nelaimingiems pramonės vergams buvo panaudojama kiekvienas numatytas planas. Jie buvo apdovanojami už žiaurumą, o vė-

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

Pinigus gavo:

8463 — M. Jasinskienei	8664 — M. Juzenas
8465 — S. Gudaitei	8677 — J. Barisas
8472 — U. Milašienei	8684 — K. Makaveckui
8480 — A. Jurenui	8701 — J. Bridikui
8483 — M. Žilui	8705 — S. Bedarfis
8484 — S. Paipolui	8885 — I. Jociui
8496 — V. Vetkaitei	8886 — P. Akuniui
8499 — J. Blaževičiui	8888 — S. Baniui
8501 — Red. "Socialdemokratas"	8889 — J. Petkevičiui
	8890 — A. Ausmanui
8511 — B. Račkauskienėi	8893 — L. Žilvičiui
8576 — P. Zdanauskui	8896 — P. Gaškai
8577 — P. Marcijonui	8897 — J. Vilgockutei
8578 — J. Bajorunui	8898 — M. Kauneckui
8581 — P. Sapranaičiui	8899 — B. Samoškai
8583 — A. Zukui	8900 — J. Jakštienėi
8588 — V. Stanikunai	8901 — T. Aleknavičiui
8589 — J. Patrauskui	8902 — P. Zimnickienei
8590 — J. Dziedravičiui	8903 — O. Kazlauskienėi
8592 — Z. Austatovičiui	8904 — A. Petronaičiui
8593 — K. Naurai	8905 — V. Baristienėi
8597 — J. Keinienėi	8907 — P. Juškai
8598 — I. Girzadiui	8908 — A. Kuzminskui
8601 — E. Buišienėi	8910 — M. Aniolovskai
8602 — A. Tamošaitis	8912 B. Arminui
8603 — E. Jarinkiai	8915 — A. Lukoševičiui
8604 — J. Jarui	8916 — O. Baneunienei
8606 — U. Tumienėi	8917 — F. Bagdonai
8607 — J. Tilui	8918 — J. Jankauskui
8608 — P. Petrauskui	8919 — J. Kreivienėi
8611 — V. Kalpokienėi	8921 — R. Bučienėi
8613 — T. Gvazdauskienėi	9075 — L. Francunienei
8614 — V. Turlienėi	9079 — N. Trušinskui
8615 — F. Kušleikai	9093 — V. Kazlauskienėi
8616 — O. Mikodimienė	9099 — Z. Brazauskienėi
8617 — A. Mikalonui	9101 — O. Petronienėi
8618 — J. Valiui	9107 K. Doruliui
8619 — Ignaciui Bružui	9112 — J. Chmielianskui

Kvitai su paėmėjų parašais randasi "Naujienų" ofise.

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susitvėk elektros dratus i savo namą dabar. Kaina stebėtinai žema. Pagabus išmokėsite planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinavim suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

liaus buvo atsargiai parenkami iš provincijų, kuriose nekalbama vergų kalba. Jie buvo mokiami žiūrėti i darbininkus kaip i svetimus sau žmones ir daug žemesnius už juos.

Negalima užginti to, kad buvo didelių vergų suklimų. Bet jokių užrašų nėra apie šitų suklimų klotį. Kartais pabėgdavo nusiminusių žmonių būriai ir gal palikdavo laisvais, bet sistemo ritosi toliau per tukstančius metų, apglėbusi milijonus savo aukų, pasiekusių žemiausį nuopolią. Laukinis protas buvo pilnas prietarų. Vergai buvo suvaržyti viršgamybės baimės pančiais. Vario tarpiklas palaikė pilnas pasibaisėtinausio žiaurumo ir pasidavimo reginių idėjų sistema.

Vergystė ir pažanga.

Vienu pažymėtinausiu šito ilgo laikotarpio dalyku yra tas, kad nuo pirmosios verginės valstybės įsikurimo iki Romos Imperijos sugriuvimo nebuvo jokios pažangos vario tarpinimo buduose. Pirmesnėjė gadynė, kada gentinis sąstatas dar vis tebeleido žmogui pačiam galvoti apie išradimus ir darbą, tapo pasiekta žinojimo, kuris vėliau padarė galimau metalų gaminimą.

Anomis pirmomis palyginti laisvės dienomis maži moliu išlipinti kakalai buvo pagerinti panaudojimu dumplių minamų kojų. Tai buvo pirmakūnas didžiojo naujovinio pučiamo domo, kuris šiandien per savaitę suvartoja tukstančius tonų rudos ir koksų ir išleidžia šimtus tonų vario.

Pirmutinis kakalas variui padidavo daugiausia kelis svarus rudos, taigi gi buvo tokia primityvė ir tokia gaisri, kad to laiko žalvariu pagaminti reikėjo

New Peoples Electric Co.

(Not Inc.)
L. DAMBROWSKIS
savininkas
1711 W. 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpė Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus ir suvedame fixtrus i 6 kambarių namą už \$69.00. Persitinkimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes su teiksime apkainavimą. Darbą visuomet gvaran tuojame.

Taipgi, laikome elektr. įrankius krautuve ir taisome viską namieje. Masų kainos prieinamos.

PILES

Gali Greitai Išsigydyt.

Ar kenti skausmą ir kankynę nuo raudonosios gyslos? Tas yra visai bereikalo — ja galima greitai ir ant visados prašalint su Pixine Pile Remedy. Tai yra receptas gerai žinomo gydytojo. Nei skausmas, nei operacija, nei gydytojo bilos, tik patikėtinis naminis gydymas, kurį gali kiekvienas vartot. Išpildyk žemiau esantį kuponą; prisiųsk \$1.00 pašto orderiu, ir didelis pakas Pixine Pile Remedy bus tuojau išsiųsta čystame pake. Jei neaplaikysi užsiganėdinančių pasekmių, pinigų grąžinsime.

The Pixine Co., Inc.,
7661D Paw Ave., Troy, N. Y.
Idėta rasite \$1.00. Prisiųsk man didelį paką Pixine Pile Remedy. Jei jus negelbės, kaip jus skelbiame, sugrąžinsiu, ir gausiu savo pinigus atgal.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ Valst. _____

daugelio tukstančių tokių kaulų su jų nuodingais garais ir jų bėginėjimu veiklumu.

Iš Aigpto ir Mesopotanijos vario centras persikėlė Kupro salon, nuo kurios paėina naujovinis vario vardas.
(Bus daugiau)

VELTUI DUSULIU (Asthma) Sergantiems

Už dykų bandymas budo, kurį kiekvienas gali vartoti be nesmagumo ir be laiko eikvojimo.

Mes turime naują budo, kuris suvaldo dusulį ir mes norime, kad pabandytumėt už mūsų iškašius. Nežiūrint ar dusulys jau įsisėjęs, ar da neseniai pasirodė, kaip chroniškas dusulys jūs privalote pareikšauti ant išbandymo mūsų budo. Nežiūrint jūsų amžiaus ar užsiėmimo, jeigu jūs vargina dusulys mūsų budo turėtų jums pagelbėti tuojau.

Mes ypatingai norime pasiūlyti tiems, kurie neturi vilties išsigydyti, kurie išbandė įvairius įkvėpimus, plovimus, opiumo sulaistimus, garus, "patentuosius rūkymus" ir t. t. be pasėkmų. Mes norime parodyti kiekvienam už mūsų iškašius, kad naujasio budo tikslu yra užbaigti visokį sunikvėpavimą, gverždimą ir visus baisesius paroksizmus tuojau.

Šitas veltus pasiūlymas yra per svarbus kad praleisti kad ir vienas diena. Rašykite dabar ir pradėkite vartoti mūsų budo tuojau. Pinigų nesųskite. Tik pasiūlykite išpildę žemiau padėtą kuponą. Padarykite tą šandien — jums nereikia mokėti nė už pasiuntimą.

FREE TRIAL COUPON
Frontier Asthma Co.,
Room 229 G.
Niagara and Hudson Streets,
Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:

AKUŠERKA

Mrs. A. Michniewicz
3101 S. Halsted St., kampas 31os gat.
Ofiso Tel.: Boulevard 9708.
Naktimis: Yards 3654.

Saigus! Akušerijos kolegę; ligai praktikuoti Penn silvanijos hos pitalas. Pasėkmingai patausja prie gimdyma. Duda rodą visose ligose. Moterims i merginoms.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

Telephone Van Buren 294
Rez. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moterikų, Vyririkų, Vaikų ir visų chronikikų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9698

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų
7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena

DR. J. KULIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gydo limpančias, senas ir paslaptingas vyrų ligas.

3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. YUSKA

1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2118

Ofise valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro.
Residencija: 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 8466

DR. C. Z. VEZELIS

Lietuvis Dentistas
4712 South Ashland Ave.,
arti 47-toe gatvės

DR. P. ŠIMAITIS

Naprapach
Gydan be vaistu, be operacijų
8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 6:00
v. v. kasdien, išskiriant ketvergus.
Vakarais pagal susitarimą.
2418 W. 45th St.
Prie Western Ave., Chicago.

DR. M. STAPULIONIS

Gydan be gyduoliu ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakaro
Tel.: Boulevard 9397
731 W. 18-ta gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. HERZMAN

18 RUSIJOS
Pernikėlis nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.

Serai Lietuvos žinomas per 23 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gyde skirias ir chronikikas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitikias elektrikos prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija 1825 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nus 10—12 pietų, ir nus 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal 2110 arba 357
Naktimis: Drexel 956 — Drovers 4186

GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL.: 8—18 ryto ir 8—9 val. vak.

A. SHUSHO AKUŠERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiūriu ligone ir kudiiki laike ligos.

10929 S. State St. Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metai
Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.

Specialistas džiovos
Moterikų, Vyririkų ir Vaikų Ligos.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet.

Telefonas Drexel 2880

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metai
Ofisas

3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:
Moterikų ir Vyririkų, Taiški Chronikikų Ligos.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8 vakara. Nedėliomis nuo 10—2 po piet.

Telephone Yards 687

DR. MARYA DOWIATT-SASS.

Katė sugrįžo iš Californijos ir vėl tps savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.

Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9 vakara išskiriant nedėlienis.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 6 po piet. 6 iki 9 vakara.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.

3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
People Teatro Name,
1616 W. 47th St., Tel. Boul. 160

VALANDOS:
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Rez. 2914 W. 43rd Street
Telephone McKinley 265

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

VALANDOS: Nus 8 iki 11 ryto ir nus 6 iki 8 vakara.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.

Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 287

Kursas Markių (Auk- sinių) Siandien

prigulintis permaining

1,000 Markių \$9.95
5,000 Markių \$47.75
10,000 Markių \$95.00

Virs nurodytas kursas apmoka ir persiuntimo kaštus Lietuvoje. Toliau nurodyti kursai galimi tik per siuntimą.

Ant didesnių sumų duodame specialiai žemas kainas. Pinigai yra pristatomi Lietuvoje ir trumpiausiu laiku. Parduodame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos. Atsiųskite ypatingai arba laišku.

RUSSIAN-AMERICAN BUREAU

160 N. Wells Street,
CHICAGO, ILL.

Valandos Biuro: Kasdien iki 7 val. vakarų. Nedėliomis iki 1 val. po piet.

LIETUVA
Arčiausia pasiekimui Lietuvos vietą. Geras maistas, ir užtikrinta. Didelė pasivaikšiojimo vieta. Visi parankumai, modernio laivo.

RED STAR LINE

Išplaukia kas savaitę
Pier 55-62 North River, New York
Samland) New York į Spalio 15
Hamburgą.
Tik 3-čia klasė
Kroonland) New York (Spalio 22
Zeeland) New York (Lapk. 5)
Lapland) Hamburgą (Lapk. 19)
Finnland) Hamburgą (Spalio 5)

AMERICAN LINE

Mongolia) New York (Spalio 26)
Minnekahda) New York (Lapk. 5)
Manchuria) Hamburgą (Lapk. 23)
Tikietai tiesiai į Pilsavą
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
120 laivų 1,300,000 tonų
Chicago: F. C. Brown, West. Pass.
Agent, 14 North Dearborn St.,
Arba prie vietinio agento.

KAIP PUSAMŽES MOTERYS

Gali išsigelbėti nuo baisių
kentėjimų to laiko, nau-
dojantis Ponios Block
patarimu.

Hopkins, Minn. — "Laikė keitimosi mano gyvenimo, kentėjau karštį per du metus. Pateikiau Lydia E. Pinkham Vegetable Compound pagarsintą laikraštį ir naudojant jį su laukiau gerų pasekmių. Rekomenduojau jį savo draugėms ir jos galit pagarsinti šį faktą, kaip "liudijimą".
Mrs. ROBERT BLOCK, Box 542, Hopkins, Minn.
Tas yra sakoma, kad nei viena moteris iš tūkstančių nepelėdžia natūraliai savo keitimasi be patyrimo lavume, be kankynių, o kartais ir skaudžių simptomų. Tie baisūs skausmai, gilūs diegliai, pajudavę pakaliai, svaigulys nerviškas, tai tik keletas simptomų. Kiekvienas šis amžiaus moteris turi naudotis ponios Block patyrimu ir mėginti Lydia E. Pinkham Vegetable Compound.

Telefonas Pullman 856
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvų Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 dienos
Nuo 1 po pietų iki 9 vakara

Rašomoji Popiera

po 25c. svaras, geresnė popiera

Kam reikia geros baltos (bond) rašomosios popieros (ne-
linuotos), tegul kreipiasi į "Nau-
jienas".

Turime pardavimui didelį
pluoštą rašomosios popieros ir
parduodame labai pigia kaina —
svarais po 25c. už svarą. Krau-
tuvėse tokia popiera pardavinė-
jama po 40c svaras. Reikalau-
dami popieros kreipkitės Naujie-
nų ofisan. Kas norite gauti po-
piery į kitą miestą paštu, turė-
site primokėti už persiuntimą
skyrimai po 8c nuo svaro.

Kas Dedasi Lietuvoj

GIRTOJI SALIS.

Visoje Lietuvoje girtybės įs-
taigų

dabas yra	prieš karą buvo
traktierių	1,248 275
degtinės sandelių	(išneš. prek.) 124 219 mon.
alinių	117 nėra žinių

Iš viso tad Lietuvoje dabar tu-
rime 1544 girtybės įstaigų arba

Pasimirė spalio 9 d. Buvo ve-
dės turėjo apie 42 metus. Mo-
teris ir jos vyras yra lietuviai. Pa-
ėjo Kauno rėd., Lukės par., Lu-
balaukio kaimo. Laikotuvės
įvyks sėdėjo, spalio 12 8 val.
ryto į bažnyčia ir į šv. Kazimie-
ro kapines. Lavonas randasi
4458 S. Wood St. Giminės ir
pažįstami malonėkit dalyvauti
laikotuvėse.

Kazimieras Paulauskas.

Lietuvių Taut. Katalikų BAŽNYČIA

Vardu M. D. Sidlavos
Bažnytinį apeliu pata-
navimas pagal žmonių iš-
galę. Klebonas.
3509 So. Union Ave.
Phone Boulevard 6576

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikata.

**Nervoutos,
Sunaikintos
Moterės**

kentandios nuo skausmo nugarai,
strenos, tamponų įėjimą ir su-
kumą papilvei, galvos skausmo bei
netvarką gamtiskos priedermės,
gal aplaikiyti pagelbą per vartojimo

Severa's Regulator

(Severo Regulatoriu). Kuris yra
rekomenduotas dėl gydymo tu ypa-
tingų nusilpėjimų, netvarkų ir ne-
reguliškumų, kuremis moterys
kenčia. Gaukite pas sava Apie-
koriaus šlaiden.
Prekė \$1.25.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Skaumus ir gėlimus hutildo

PAIN-EXPELLER

Vaizdženklis užrog. S. V. Pat. Ofas.

DRAUGAS REIKALE

CANADIAN PACIFIC

STEAMSHIPS LIMITED

NAUJA TIESI KELIONĖ IŠ MONTREAL IKI DANZIGO.

Pagabausis susisiekimas su Pilsavą,
Kaunu ir Karaliaučium.
VISA VANDENIU KELIONĖ
BE PASIVELAVIMO,
BE PERSEDIMO.

Didelais, smarkiais ir populiariais
laivais "Scandinavian", 12,100 tonų ir
"Corican", 11,500 tonų.
Šie garlaiviai sustos prie HARVE
ir SOUTHAMPTON.
KAINOS IKI DANZIGUI pigiau-
sios kabinete \$200.00
Trečios klasės \$110.00
Kaina iki Pilsavos.
Trečia klasė \$135.00
Atsiųskite prie artimiausio laiva-
kordų agento, arba
THE CANADIAN PACIFIC
Railway Trafiko agentas
40 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

DRABUZIAL

Vyrams, vaikams ir vaikams
Mes ir vėl savo senoji vietoj ir ma-
loniai užkviame savo senus drau-
gus ir rėmėjus.

Turime puikliausią pasirinkimą nau-
jų drapanų apkalnuotų, tinkančių
kiekvieno kišenul.
Šluti ir overkotai nuo \$12.50 ir
aukščiau.
Kelėms nuo \$2.50 ir aukščiau.

Vaikams drabužiai, trūkai ir va-
lyzos.
Gausi savo pinigų vertę, arba gau-
si pinigų atgal.

Atidara kas vakaras iki 9 val.
ned. iki 6 val.
S. GORDON,
1415 S. Halsted St.
Phone: Canal 947

1 girtybės įstaiga įseina 1000
žmonių, kuomet 1 mokykla įseina
tik 10,000 žmonių, kitaip sakant
mūsų šalis dešimt sykių yra gir-
tesnė, negu šviesesnė. (Siet.)

Iš Vilniaus.

Užmušimas. Vienas namų Nr.
5 prie Zakretovos gatvės gyven-
tojas 8 val. vakaro išgirdo kai-
myno Ernesto Solonaičio buse
bildesį, o žinodamas, jog kai-
myno nėra namie, suprato, kad
ten įsibrovė vagys. Tai ji pasa-
kė apie tai sargui, tasai pasišau-
kė kitą sargą. Uždaręs didžia-
sias busto duris, susitelkė prieš
virtuvės duris. Po kelių minučių
pastebėjo, kad kokį žmogų su
pilnu maišu ant pečių. Sargai šo-
ko ant jo ir stengėsi surišti jam
rankas. Bet čia pribėgo kiti plė-
šikai ir ėmė jį gelbėti. Kai tik
jam pasisekė ištrukti iš sargų
rankų, jis išsiėmęs iš kišenės
revolverį šėis kartus šovė. Vie-
nas sargų gavo kulka galvon ir
tris krutines, puolė negyvas.
Kitas sargas gavo vieną kulka
rankon, kitą krutinėn. Plėšikai
pabėgo. Sužeistąjį sargą nuvež-
ta šv. Jokubo ligoninėn. Atvy-
kusi policija surado išneštusius
Solonaičio daiktus už \$30,000
mrk. Jie buvo paslėpti po namų
Nr. 5 prie Smėlinės g-vės laip-
tais. Sako, ten veikusi tikrų plė-
šikų gauja. Tolimesnis tardymas
tebesitęsia.

Susprogdino priedurį.

Praeitą nedėlios rytą susprog-
dino bombą Ciargi Despinca,
2011 DeKalb gat., namo priedu-
rį. Niekas neužeidė. Pasta-
ruoju laiku Ciargi Despinca ga-
vo keletą garsinančių ir reika-
ujančių pinigų laiškų.

Advagė vyrą ir jo pačią.

Vakar anksti rytą du plėšikai
su šautuvais apstojo p. Levin ir
jo pačią, važiuojant prie Divi-
sion ir Oakley gatvių, ir juodu
advagė. Iš p. Levin atėmė \$80.
gi iš jo pačios žiedų vertės
\$200, ir medalių vertės \$300.

Apvogė ligoninė.

Anksti pračios nedėlios rytą
vagiliai pavogė iš West End Li-
goninės beizmento, 2059 W.
Monroe gat., dvi statini degti-
nės, dvi statini alkoholio ir
šio kitų ligoninės daiktų, viso
vė \$3,000. vertės.

Vagiliai atsirakino ligoninės duris.

Tat spėjama ar tik ne-
bus kas iš darbininkų padave
vagiliams raktus. Policija da-
ro tyrinėjimus.

Ligoninės prižiūrėtojai pasky- rė \$300 už vagių sugaviną ir \$500 už jų nuteisimą.

Krito negyva atsisveikindama.

Panelė Honnah Mossey krito
negyva atsisveikindama su savo
broliu C. L. Mossey Union sto-
tyj. Sako, kad širdies liga bu-
vo jos mirties priežastis.

Už dešimtuką vos neteko gyvasties.

Adolph Voegel, 168 Menomi-
nee gat., eidamas skersai gat-
vės pamatė gatvėje dešimtuką
ir norėjo jį pasiimti. Gi tuo
tarpu važiuojo p. Brookfeld,
Arthur Heimso automobilu ir
pastarajam nūmė nosį ir už-
gavo alkunes ir kelius.

Nušovė pečkuri.

Stephens Prehnal, G. J.
Cooke kompanijos, 30 N. Green
gat., pečkurių tapo vakar rytą
anksti plėšiku nušautas. Spėja-
ma, kad vagiliai norėjo "skys-
timelio" pasivogti arba viršmi-
nėtos kompanijos saugiąją šepą
susprogdinti. Policija daro ty-
rinėjimus.

Bėgį 24 valandų pavogta automobilių Chicagoj.

Nuštino karštų vandeniu vaiką.

Panelė Grace Habetter, be-
žaisdama savo trijų mėnesių
senumo broliuką, pavertė puodą
su verdančiu vandeniu ir nuš-
tino savo broliuką. Kudikis
tuojaus po to pasimirė.

Apipėšė smulkę.

Anksti vakar rytą vagiliai su-
plėšik smuklininko C. Loveless
saugiąją šepą ir pavogė apie
\$400.

Užtroško moteris.

Rado moterį, 69 metų am-
žiaus, 7149 Dobson ave., už-
troškusią dujos lovoj. Spėja-
ma, kad užtroško per neatsar-
gumą, palikdama nevisai užsuk-
tą gažą.

Šiandie prasidėjo mėsininkų ir mėsos kapotojų unijos bal- sų skaitymas ar streikauti ar ne. Sako, kad suskaitymui bal- sų užims kelias dienas.

girdo tai Sheffieldo ave. stoties
seržantai, Quin ir Boettcher;
ir tuojaus visą kvartetą areštar-
vo. Policija sugrąžino smukli-
ninkui tuos \$40.

Sužaidė vaiką ir keturis žmones.

Tapo vaikas, jo motina ir ki-
ti du vyrai praeitą nedėlios va-
karą sužeisti, kada du automo-
bilai susidaužė prie N. Lawn-
dale ir Cornelia gatvių.

Apvogė dvi seseri.

Praeitą nedėlios rytą plėš-
kas atstatė revolverį dviem me-
raitėm, p-lėm Betty ir Bessie
Pezeno, 4641 S. Michigan ave.,
prie Michigan ave. ir 51 gat., ir
atėmė iš jų dviejų \$5.

PRAKALBOS APIE LIETUVĄ.

Rengia L. S. S. VIII Rajonas.
Utarinkė, spalio 11 d., kaip 8 val.
vakara, p. M. Meldžio svetainėje
renžiama didelės prakalbos apie Lietuvą.
Kalbės Dr. A. Montvilas tema: "Lie-
tuvos valdžia ir jos paskola Ameri-
koj". Kitais žodžiais, ar Ameri-
kietis darbininkai gali čia paskola
centi ar ne. Prakalbos rengia L. S.
S. VIII Rajonas.

Be kita, šiose prakalbose bus išai-
škinta butas, kaip į Lietuvos valdžią
ir jos paskolą žiuri patys Lietuvos
darbininkai.

Visus kviečiame atsilankyti. Įžan-
ga nemokama.

— Rengimo Komiteas.

Lietuvių Moterų Apšvietos Drau- gija turės draugišką vakarėlį suba- to, spalio 15 d. Mark White Sq. Pa- sko salė. Pradžią 8 val. vak.

Visi norės būtinai turi dalyvauti
atsiėsti savo užkandžių ir atsiėsti
draugus.

Chicago Lietuvos Tarybos mėnesi-
nis susirinkimas bus utarinkė, Spa-
lio 11 d. 8 val. vak. Mildos svet.
Meldžias neįsivilioti, yra labai daug
svarbių reikav svarstymų.

— Valdyba.

Kensington. — Lietuvių Bendrovės burtainis susirinkimas įvyks sere- do, spalio 12 d. 7:30 val. vak. F. Shedvillo salė, 341 Kensington Ave.

Sėrininkai kviečiami visi atsilankyti,
nes bus daroma rezoliucija dėl nu-
pirkto namo.

— Direkėja.

PASARGA.

Norintieji pasigarsinti sekamos die-
nos Naujienas, turi pridoti savo pa-
skelbimą ne vėliau, kaip 9 val. va-
karo.

Pardavimai savasčių, bižnų, auto- mobilių, rakandų, kambarių įreikio- mai, apvedimai, asmenų įreikio- mai ir t. t. turi būti iki kalno apmoka- m.

Klaudos padarytos paskelbime, turi but atitaisytos į 24 val.

ASMENŲ ĮREIKIOJIMAI

JIESKAU SAVO VYRO KAZI-
miero Kuzminsko, Onuško miestelio.
Cedaus valsc. Rokickio apskr. Malo-
nės jis pats, arba jį žinantį pranešti.
URSULĖ KUZMINSKIENE
Rokickio apskr.,
Pandėlio miestelis,
Lithuania.

JIESKAU KASTANTO VAITKAUS
giminių arba draugų, arba gal Lietu-
voje esanti jo giminės atsiųskite, nes
kitai, kompanijai daug pinigų likty.
Yra atvažiavęs Amerikon 1908 m. į
Philadelphia, Pa., vėliau persikėlė į
West Va. Jis tapo užmuštas elektro,
anglių kasyklose. Žinantį apie jį ma-
lonės atsiųskite, John Mankevich,
Box 175, Elm Grove, W. Va.

JIESKAU SAVO PAŽISTAMO
Ignaco Norvilo, šiaulių apskr. Ubš-
kės miestelio, Peteklenų kaimo. Ame-
rikoj gyvena 10 metų. Paskutiniu
laiku gyveno Chicagoj. Malonės at-
siųskite, nes jo motina rašo iš Lie-
tuvos, Ona Norvyd, 716 W. 18 St.,
Chicago, Ill.

JIESKAU ANTANO DUDONIO;
iš Lietuvos Garliavos parapijos. Ame-
rikoj gyvena apie 12 metų. Pasku-
tiniu sykiu gyveno Brooklyn, N. Y.
Atsiųskite
ALENA URBACIUKIENE,
3406 S. Union Ave., Chicago, Ill.

SIULYMAI KAMBARIU

KAMBARYS ANT RENDOS.
be valgio. Šviesus su visais pa-
rankumais.
Atsiųskite
3215 S. Union Ave.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS 4 KAMBARIU
flatas, 2 floras — be mažų vai-
kų.
Atsiųskite
2188 Coulter St.

REIKIA DARBININKU

MOTERU

REIKIA MOTERU PRIE
sortavimo popieros, nuolatinis
darbas, gera alga. atsiųskite,
L. Rosenberg & Co., 2143 So.
Loomis St.

Pranešimai

Liet. Darbininkų Tary- bos Konferencija.

Chicago Lietuvos Darbininkų
Tarybos konferencija įvyks ne-
dėlio, Gruodžio 11 diena, 10 val.
ryto, Meldžio sevtainėje, 2242
West 23 Place.

Draugijos ir kuopos priklaus-
ančios arba norinčios priklausti
Ch. L. D. Tarybai, malonėkite
išrinkti atstovus į konferenciją
(po viena atstovą nuo kiekvienų
50 narių arba dalies) ir prisi-
dėti prie to didelio judėjimo, ku-
riam vadovauja Lietuvių Darbi-
ninkų Taryba.

Ch.L.D.T.Pildomasai Komitetas,

REIKIA SIUVEJŲ ABEL-
nam kostumeriškam darbiui.
Atsiųskite,
911 W. 33rd St.

REIKIA PARDAVEJŲ PAR-
davoti maisto produktus, kostu-
meriams ir pardavėjams. Kreip-
kitės visą dieną 407 So. Dear-
born St., Room 290.

REIKALINGAS ŠIAUFERIS, AR-
ba primsu kalpo pusinink ant sa-
vo karo su mažu kapitalu. Turu nau-
ją karą ir dirbu prie gerai išgyven-
sios Taxi kompanijos, Chicagoj. Gera
proga geram žmogui ir pelningas
biznis, pastovus darbas. Atsiųskite
nuo 9-12 val. ryto, 30 W. 59th St.
H. Buck.

REIKALINGAS KRAUCIUS PRIE
naujų ir senų drabužių, taipgi, kad
buty preiseris. Mokestis gera, dar-
bas ant visados.
Atsiųskite
CHARLE STENGAL,
146 Broadway Melrose Park, Ill.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI BUCERNĖ ir
grosernė, lietuvių apielinkė.
Biznis įdirbtas per daug metų.
Parduosiu su namu arba tik biz-
nį, 2956 S. Union Ave.

BARGENAS
saliunas ir lunch room tarp dviejų di-
delių dirbtuvių. Gera biznis eina.
Pardavimo priežastis, kitame mieste
gyvenu. Turu gražią rezidenciją
gražiausioj vietoj. Parduosiu arba
mainysiu ant bizniavo namo.
4107 S. Ashland Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ UZ
teisinga kaina. Labai geroj vietoj,
ant Town of Lake. Toje vietoje visi
biznieri pelningi. Pardavimo prie-
žastis, savininkas eina į savo seną
biznį spaustuve. Taipgi, parduodu pi-
na su daug lietuviškų ralių, 3 šmūtų
seklėsios sėta. Galima pirkti viską
ant syk ar atskirai. Pašaukit telefo-
nas Lafayette 2599. Parduoda labai
greit, nes eina naujan biznis.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
lietuvių apgyventoj vietoj. Prie-
žastis pardavimo nesveikata.
Atsiųskite
4530 So. Paulina St.

VIENA IŠ GERIAUSIŲ GROSE-
rė ir smulkmenų krautuvė ant pa-
davimo. Biznis gerai eina, gražūs
kambariai pagyvenimui. Prieinara
kaina.
Atsiųskite
3436 So. Western Av.

PARDAVIMUI SALIUNAS,
gera vieta, išdirbtas biznis, no-
riu parduoti greit iš priežasties
išvažiavimo į Lietuvą.
1458 W. 15 St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ
ir smulkų daiktų krautuvė; 4
kambariai del pagyvenimo. Par-
duosiu pigiai, nes einu į kitą
biznį. Atsiųskite, 3523 South
Halsted St., Chicago.

PARDAVIMUI SALIUNAS ir
futures netoli Chicagos. Apgy-
venta visų tautų. Parduosiu ant
lengvų išlygų. Kreipkitės į "N."
ofisą po No. 412.

PARDAVIMUI GERAS VIR-
tuvės pečius. Parduosiu pigiai.
Atsiųskite
J. MOCKUS,
2928 W. 40th Pl.

PARDAVIMUI SALIUNAS KURIS
išdirbtas per 30 metų, randasi apie
linkę daug dirbtuvių. Parduoda la-
bai pigiai už pirmą teisingą pasiūly-
ma. Saliunas randasi arti 18 ir Ca-
nalport Ave, 1864 So. Seward St.,
Phone Canal 4123.

PARDAVIMUI BUCERNĖ ir GRO-
sernė, lietuvių kolonijoj. Biznis iš-
dirbtas, per daug metų. Parduosiu
greitai ir pigiai iš priežasties, turiu
kitą biznį.
2901 Emerald Ave.,
Phone Boulevard 4283.

PARDAVIMUI 5 KAMBA-
RIŲ geri rakandai ir pigiai, nes
važiuojame į Lietuvą.
5359 So. Morgan St.
3 lubos, priekis.

PARDAVIMUI RAKANDAI
kaip nauji, pigiai ir greitai.
P. BALIUNAS,
965 W. 18 Pl. 3 fl. front

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI NAU